

آزمون ۴ از ۱۳

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش یازدهم - مرحله اول (۱۳۹۹/۰۷/۲۵)

ادبیات و علوم انسانی (یازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون های آزمایشی سنجش و بهره مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون ها ، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می گردد. از شما عزیزان دعوت می شود، دیدگاه های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی (۲)

۱. گزینه ۱ درست است.
معانی واژه‌ها:
(۱) کران: ساحل، کنار، طرف، جانب - کوشک: ساختمانی بلند، وسیع، زیبا که اغلب در میان باغ قرار گرفته است، قصر، کاخ - علت: بیماری
(۲) ناو: کشتی، به ویژه کشتی با تجهیزات جنگی - ضعیف: زمین زراعتی کوچک - شراع: خیمه، سایه بان
(۳) مطرب: آوازخوان، نوازنده - متقارب: نزدیک به هم، در کنار هم - لختی: اندکی
(۴) شبگیر: سحرگاه، پیش از صبح - زنخدان: چانه - جیب: گریبان، یقه
۲. گزینه ۳ درست است.
معانی واژه‌ها:
(۱) محبوب: پنهان، مستور، پوشیده (۲) حمیت: غیرت، جوانمردی، مردانگی (۳) وبال: سختی، عذاب، گناه (۴) کافی: باکفایت، لایق، کارآمد
۳. گزینه ۴ درست است.
واژه‌های مفرد عبارتند از: ادبار، افکار، مبشر، صلت
۴. گزینه ۲ درست است.
واژگان غلط شامل:
(۱) ذلت ← زلت
(۲) ندارد
(۳) القای ← الغای - ترب ← طرب
(۴) قریه ← قریحه
۵. گزینه ۱ درست است.
واژگان کلیه گزینه‌ها درست است، به استثنای گزینه ۱: واژه (غزا) غلط است که به صورت (قضا) اصلاح می‌گردد.
۶. گزینه ۴ درست است.
دو غلط گزینه ۴: (ترتیل - سورت) است.
غلط‌های گزینه‌های دیگر:
(۱) گزاردن
(۲) غلط ندارد
(۳) خواست
۷. گزینه ۱ درست است.
در انجام تست‌های مربوط به مباحث ادبی و تاریخ ادبیات، توجه عزیزان را به جمع‌آوری اطلاعات در خصوص آثار ادبی نگاشته در کتب فارسی جلب می‌کنیم.
در مورد گزینه یک: بوستان کتابی است به نظم در ده باب و قالب مثنوی که سعدی آن را با موضوعات حکمت نظری (مدینه فاضله سعدی و آرمان‌های او) سروده است.
بقیه موارد صحیح می‌باشند.
۸. گزینه ۳ درست است.
بررسی آرایه‌ها:
(۱) مزرع سبز فلک (تشبیه: فلک به مزرع سبز) داس مه (تشبیه: مه به داس) کشته و هنگام درو به ترتیب استعاره از اعمال و قیامت. بیت فاقد جناس است.
(۲) سپند غیرت (تشبیه: غیرت به سپند) غیرت استعاره و جان‌بخشی دارد (به دلیل صدا بلند نسازد) بیت فاقد جناس است.
(۳) باران جود تشبیه دارد (جود به باران تشبیه شده است). گرد دل استعاره از کدورت و کینه. جناس بین (جود - وجود) در بیت مشهود است.
(۴) خاک به چشمه خواب تشبیه شده است. جناس بین چشم و چشمه - در مصراع دوم باد غم و آتش هجران هر دو تشبیه دارند. بیت فاقد استعاره است، توجه (خوناب کنایه از سرخ رنگ اشاره به گریه فراوان دارد. واژه خوناب ترکیب تشبیهی است و آب به خون تشبیه شده است.)

۹. گزینه ۲ درست است.

در گزینه پاسخ، جناس مشاهده نمی‌شود اما (سر) مجازاً به معنی (وجود) است.

بررسی گزینه‌های دیگر:

(۱) چاشنی بخش کنایه از ارزش‌دهنده، مؤثر - حلاوت سنج کنایه از تأثیربخش و شیرین‌کننده - زبان مجازاً به معنی سخن است.

(۳) شاهد ایهام دارد به معنی ناظر و گواه - زیبارو - واج‌آرایی (آ) در بیت محسوس است.

(۴) تضاد بین بیگانه و دوست - تشبیه روباه به چنگ (از شدت لاغری و خمیدگی)

۱۰. گزینه ۴ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

(۱) تشبیه تو (غنچه) به گل - پشیمانی به گریه - غنچه غافل استعاره دارد (به نظر می‌رسد صبا هم شخصیت انسانی دارد پس استعاره و تشخیص دارد)

(۲) تشخیص بر غنچه غافل و صبا - حس‌آمیزی (گریه تلخ)

(۳) مصراع اول کنایه از این‌که پشیمانی جزای توست - مصراع دوم کنایه از این‌که باید رازدار می‌بودی. مراعات نظیر بین غنچه و گل و صبا

(۴) شاعر به ظرافت به این اشاره کرده است همان‌طور که تبدیل گل به گلاب نتیجه شکوفایی غنچه است از مخاطب می‌خواهد رازدار باشد تا به سرنوشت گل مبتلا نشود ولی در بیت مجاز مشاهده نمی‌شود.

۱۱. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌ها:

گزینه الف) خنده دیده گریان تناقض دارد.

گزینه ب) سر مجازاً وجود - مغز مجازاً اندیشه - پوست مجازاً ظاهر

گزینه ج) «هزار» از واژه‌های سازنده ایهام یا ایهام تناسب است. در این بیت چون هزار با باغ مراعات نظیر می‌سازد ایجادکننده ایهام تناسب می‌باشد. به دو معنی: نوعی بلبل (که مورد نظر نیست) - عدد هزار (که مورد نظر است)

گزینه د) ماه فلک، استعاره و تشخیص دارد (تذکر: ماه دل‌افروز استعاره از محبوب است ولی تشخیص ندارد)

۱۲. گزینه ۱ درست است.

انواع (را) در گزینه‌ها:

(۱) یکی را به سر: فک اضافه - یکی را به خاک: مفعولی

(۲) هر دو مفعولی

(۳) ما را خون - خون‌ریز را حمایت هر دو فک اضافه

(۴) هر دو متممی (برای تو - برای نااهل) توجه: می‌توانند فک اضافه هم باشند: خامشی تو - پرده‌پوش نا اهل در هر دو صورت انواع (را) یکسان است.

۱۳. گزینه ۲ درست است.

افعال اسنادی (نیست و است) در گزینه ۱ و ۴ و (ی: هستی) در گزینه ۳ سبب پیدایش نقش مسند شده‌اند و به ترتیب آگاه - لطیفه‌ای نهانی - فارغ در گزینه‌ها مسند هستند.

ولی در گزینه ۲ فعل غیر اسنادی (نیست) به معنی (وجود ندارد) به چشم می‌خورد. در این گزینه (جای هیچ اکراه): گروه نهادی است.

۱۴. گزینه ۳ درست است.

رابطه گروه‌های هر یک از گزینه‌ها:

(۱) تماماً تضاد دارند.

(۲) تماماً تضمن (شمول) دارند.

(۳) تماماً ترادف به جز (ترمیم و تخریب که تضاد دارند)

(۴) تماماً تناسب دارند.

۱۵. گزینه ۱ درست است.

در گزینه پاسخ فعل مجهول قدیم به زمان مضارع ذکر نشده است بلکه به زمان ماضی استمراری مجهول شده است. درست آن: (گفته می‌گردد) می‌باشد.

۱۶. گزینه ۲ درست است.

حذف و نوع آن در گزینه‌ها:

(۱) خنک آن باشد اگر بنده باشد گر شهریار باشد: حذف به قرینه معنایی
تذکر: می‌توان هر فعل اسنادی دیگری جایگزین کرد بدون تغییر در نوع حذف
(۲) حذف مصراع اول معنایی: می صبح و شکر خواب صبح دم تا کی باشد / به عذر نیم شبی کوش و گریه سحری کوش - نوع حذف مصراع دوم لفظی است.

(۳) مصراع دوم: خوش‌تر باشد که بر دوش باشد: حذف به قرینه لفظی (حلالش باد)
(۴) مصراع دوم: اندر شمار عمر تو نشمرده شود نیک‌تر است: حذف به قرینه معنایی (تذکر: افعال اسنادی می‌توانند بدون تغییر در نوع حذف تغییر کنند)

۱۷. گزینه ۴ درست است.

نکته قابل توجه اضافه بودن یک بیت (بیت گزینه ه) با مفهوم (خداوند روزی‌رسان است) می‌باشد. شباهت مفهوم این بیت و بیت گزینه (ب) در تعیین سطح این سؤال مؤثر است.

۱۸. گزینه ۳ درست است.

مفهوم همه ابیات صحیح می‌باشد به جز گزینه سه: در این بیت به مفهوم (نابودگری غم عشق) اشاره می‌کند.

۱۹. گزینه ۲ درست است.

مفاهیم ابیات به ترتیب:

الف) ترک مادیات (مرگ قبل از مردن)

ب) تحمل ناملایمات در راه عشق

ج) ترک مادیات (مردن قبل از مردن)

د) دور شدن از پلیدی‌ها

۲۰. گزینه ۴ درست است.

مفهوم بیت مورد سؤال «خداوند در همه جا حضور دارد: العالم محضراً» است.
مفهوم گزینه‌های ۱، ۲، ۳ نیز (پدیده‌ها هر یک نشان از خدا دارند، وحدت وجود و حضور خداوند در جهان هستی) است.
اما گزینه ۴ به مفهوم «تغییر دید و نگاه افراد» اشاره دارد.

۲۱. گزینه ۱ درست است.

مفهوم گزینه‌های ۱، ۲، ۳، ۴ همان مفهوم آیه «تَعَزَّ مِنْ تَشَاءٍ وَ تَذَلَّ مِنْ يَشَاءٍ» است. خداوند عزّت و ذلّت‌دهنده است.
مفهوم گزینه پاسخ اشاره به «ویژگی دوره اختناق و رواج ظلم بر عدل» است.

۲۲. گزینه ۳ درست است.

مفهوم عبارت سؤال و گزینه پاسخ: باید هر لحظه به اعمال خود بازنگری داشته باشیم.

معنی گزینه‌های دیگر:

(۱) قناعت کار عزیز است.

(۲) خدا خیرتان دهد.

(۳) خدا هر کس را بخواهد عزیز و هر کس را بخواهد خوار می‌کند.

۲۳. گزینه ۴ درست است.

مفهوم مصراع اول گزینه پاسخ «دعوت به یاری» و مفهوم مصراع دوم «نکوهش وابستگی افراد» است.
مفهوم دیگر گزینه‌ها:

(۱) مصراع اول: «دعوت به تلاش»، مصراع دوم «پرهیز از تنبلی»

۲) مصراع اول: «سنجش دوستان»، مصراع دوم «کمک کردن شرط دوستی است»

۳) مصراع اول: «بازگشت نتیجه کارها به خودمان»، مصراع دوم «دعوت به یاری یکدیگر»

۲۴. گزینه ۲ درست است.

فقط یک مفهوم از بیت استنباط می‌شود و آن هم تأکید بر «مناعت و بلندنظری افراد» است.

۲۵. گزینه ۲ درست است.

معنی همه گزینه‌ها صحیح است به جز گزینه ۲

معنی گزینه پاسخ: طوری که یک لایه پوست و گوشت کنده شد و چیزی نمانده بود که غرق شود.

عربی، زبان قرآن (۲)

۲۶. گزینه ۴ درست است.

می‌بینیم - پسرش - پندهای ارزشمندی

۱) می‌بینیم - چگونه (اضافه) پندهای ارزشمندی - تقدیم می‌کند (می‌دهد).

۲) قرآن کریم - به پسرش

۳) لقمان حکیم را می‌بینیم - به پسرش - می‌دهد (تقدیم می‌کند).

۲۷. گزینه ۱ درست است.

سؤال شد - محبوب‌ترین - سودمندترین

۲ - سؤال شد - نزد خدا: ترجمه نشده است.

۳ - پیامبرمان - برای دیگران

۴ - پیامبر اسلام - هرکس - سودمندترین مردم - بهتر است فعل آخر جمله بیاید.

۲۸. گزینه ۴ درست است.

پدران و مادران - فرزندان‌شان - بهترین حال

۱) پدران - مادران - همیشه - فرزندان‌شان - ببینند.

۲) دوست دارند - فرزندان‌شان - ببینند.

۳) می‌خواهند - حال

۲۹. گزینه ۲ درست است.

ای پسر - آن - کارهای مهم

۱) ای پسر - مصیبتی که به تو رسید - کارهای مهم

۳) بر مصیبتی که به تو رسید یا دچار شدی.

۴) ای پسر - مصیبتی - به تو رسید - بردباری کن.

۳۰. گزینه ۳ درست است.

راهنمایی می‌کند - فرزندان‌ش را - صرفه‌جویی - مصرف

۱) صرفه‌جویی - مصرف - راهنمایی می‌کند.

۲) فرزندان‌ش را - راهنمایی می‌کند

۴) فرزندان‌ش - صرفه‌جویی - راهنمایی می‌کند.

۳۱. گزینه ۱ درست است.

نمونه‌ای تربیتی - هدایت شوند - همه جوانان

۲) این - نمونه‌ای - همه جوانان

۳) که همه جوانان - به وسیله آن - هدایت شوند.

۴) نمونه‌های - همه جوانان - هدایت شوند.

۳۲. گزینه ۳ درست است.

ارزان تر- این- قیمت ها

(۱) ارزان تر- از این

(۲) این- قیمت ها

(۴) ارزان تر- از این- این قیمت ها

۳۳. گزینه ۲ درست است.

آن- همکارم- دارد.

(۱) آن- همکارم- بهتری- دارد.

(۳) آن- بهتری- دارد.

(۴) بهتری- دارد.

۳۴. گزینه ۱ درست است.

کم؟ چقدر؟

(۲) یخ تلف

(۳) عندنا

(۴) تبدأ

۳۵. گزینه ۴ درست است.

الحفاظ (يحافظُ على أداء الصلاة في وقتها)

(۱) قبیح

(۲) سبعین سنه

(۳) لابنه

۳۶. گزینه ۳ درست است.

آسیا اکبر قارات العالم، آسیا اکبر قاره فی العالم!

۳۷. گزینه ۲ درست است.

أقرب- أقارب

۳۸. گزینه ۴ درست است.

«انکر» اسم تفضیل است در حالی که قبیح اسم تفضیل نیست بلکه صفت مشبیه است.

۳۹. گزینه ۳ درست است.

در متن درباره رعایت ادب در سخن گفتن تأکید شده و تأکید بر اعمال صالح خیلی نیامده و ملاک پاسخ تأکید قرآن می باشد.

۴۰. گزینه ۲ درست است.

از آنجا که در متن تأکید بر صحبت کردن با رعایت ادب آمده و حتی در قرآن کسی را که با صدای بلند با مخاطب خود صحبت

کند به صدای حمار تشبیه کرده لذا چون در قرآن نیز آورده شده دلیل منع خداوند می باشد.

۴۱. گزینه ۱ درست است.

(۲) خداوند «خودپسند» را به چیزی تشبیه نکرده است.

(۳) ما نباید صدایمان را از صدای مخاطب (هر مخاطبی) بالاتر ببریم.

(۴) حکمت و دانش در قلب متواضع می ماند.

۴۲. گزینه ۲ درست است.

(۱) کسی که با دلیل منطقی صحبت می کند ارتباطی به کسی که مشتاق به اعمال صالح باشد ندارد.

(۳) حکمت در قلب متواضع می ماند نه متواضع مسلم (در متن به متواضع مسلم اشاره نشده است).

(۴) کسی که با صدای بلند صحبت می کند به حمار تشبیه شده است.

۴۳. گزینه ۱ درست است.

(۱) متکلم و حده خطا است.

(۲) جمع سالم مونث خطا است.

(۳) مؤنث خطا است.

۴۴. گزینه ۴ درست است.

(۱) ثلاثی مجرد خطا است.

(۲) للمتكلم وحده خطا است.

(۳) فعل ماضی، باب تفعیل خطا است.

۴۵. گزینه ۳ درست است.

۱- احبّ: مبتدا است ۲- اسهل: خبر است ۴- انقل: خبر لیس است

۴۶. گزینه ۲ درست است.

(۱) اجمل: اسم تفضیل (۳) مزار: اسم مکان (۴) مجالس: اسم مکان

۴۷. گزینه ۳ درست است.

(۱) المدرسة: مجرور بحرف الجر (۲) ممّر: مجرور بحرف الجر (۴) مبدأ: اسم زمان و مبتدا

۴۸. گزینه ۴ درست است.

در گزینه ۴ «خیر» خوبی ترجمه می شود و مصدر است.

(۱) أشدّ (۲) خیر: بهترین (۳) اکابر

۴۹. گزینه ۱ درست است.

(۲) حمراء (۳) ابيض (۴) «خیر»: خوب یا خوبی - «شر»: بد یا بدی

۵۰. گزینه ۴ درست است.

(۱) مواعظ (۲) مغفرة (۳) بیت

دین و زندگی (۲)

۵۱. گزینه ۳ درست است.

بر اساس آیه ۲۴ سوره انفال، دعوت خدا و پیامبر به سوی چیزی است که انسان را زنده کرده و به او زندگی حقیقی می بخشد: ای کسانی که ایمان آورده اید دعوت خدا و پیامبر را بپذیرید که شما را به چیزی فرا می خواند که زندگی حقیقی می بخشد. (بخش تفکر و اندیشه، صفحه ۲)

۵۲. گزینه ۲ درست است.

در آیه سی ام از سوره انبیاء آب را مایه حیات و اساس زندگی در جهان معرفی نموده است. (بخش تفکر و اندیشه صفحه ۲)

۵۳. گزینه ۱ درست است.

نیازهای انسان منحصر به نیازهای طبیعی و غریزی او نمی شود. زمانی که انسان از سطح زندگی روزمره فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشد خود را با نیازهای مهمتری نیز روبهرو می بیند. نیازهایی که برآمده از سرمایه ویژه ای است که خداوند به او عطا کرده است. (صفحه ۷)

۵۴. گزینه ۴ درست است.

نیازهای انسان منحصر به نیازهای طبیعی و غریزی او نمی شود. زمانی که انسان از سطح زندگی روزمره فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشد خود را با نیازهای مهمتری نیز روبهرو می بیند. نیازهایی که برآمده از سرمایه ویژه ای است که خداوند به او عطا کرده است. پاسخ صحیح به این نیازهای اساسی است که سعادت انسان را تضمین می کند. اگر انسان هدف حقیقی خود را نشناسد و یا در شناخت آن دچار خطا شود عمر خود را از دست داده و چنین کسی در حقیقت سرمایه وجودی خود را از بین برده است. (صفحه ۷)

۵۵. گزینه ۳ درست است.

سؤال منفی است و پرسش هایی که در گزینه های ۱ و ۲ و ۴ قرار دارد، سؤالات اساسی ذیل سه عنوان ۱- شناخت هدف زندگی ۲- درک آینده خویش ۳- کشف راه درست زندگی کردن (صفحه ۷ و ۸)

۵۶. گزینه ۱ درست است.

سؤال‌هایی از قبیل چپستی هدف زندگی، آینده او و راه درست زندگی دغدغه‌های انسانی جستجوگری است که برای خود و فرصت زندگی که در اختیارشان قرار گرفته ارزش قائل هستند. این یک دغدغه و دل‌مشغولی مقدس است زیرا نشان‌دهنده بیداری و هوشیاری و توجه وی به ارزش زندگی و آگاهی از زیانی است که یک زندگی بی‌هدف را تهدید می‌کند. (صفحه ۸)

۵۷. گزینه ۲ درست است.

پاسخ به سؤال‌های اساسی انسان باید حداقل دو ویژگی داشته باشد:

الف - کاملاً درست و قابل اعتماد باشد.

ب - همه‌جانبه باشد.

با توجه به این دو ویژگی کسی می‌تواند پاسخ این سؤال‌ها را بدهد که:

۱ - آگاهی کاملی از خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی و ابعاد دقیق روحی و جسمی او دارد.

۲ - همچنین بداند که انسان‌ها پس از مرگ چه سرنوشتی دارند. (صفحه ۹)

۵۸. گزینه ۴ درست است.

کسی که هدف حقیقی خود را نشناسد و یا در شناخت آن دچار خطا شود چنین کسی سرمایه وجودی خود را از بین برده است. قرآن کریم می‌فرماید: در حقیقت، زیانکاران کسانی‌اند که خودشان را دچار زیان کرده‌اند. (صفحه ۷)

۵۹. گزینه ۲ درست است.

خداوند هر مخلوقی را برای هدف معین خلق می‌کند و برای رسیدن به آن هدف او را هدایت و راهنمایی می‌فرماید. پس هدایت یک اصل عام و همگانی در نظام خلقت است. قال ربنا الذی أعطى کل شیء خلقه... سوره طه آیه ۵۰ (صفحه ۱۰)

۶۰. گزینه ۱ درست است.

امام کاظم(ع) به هشام‌بن حکم فرمودند:

ای هشام خداوند رسولانش را به‌سوی بندگان نفرستاد جز برای آن‌که بندگان در پیام الهی تعقل کنند. کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند و آنانی که در تعقل و تفکر برتر هستند نسبت به فرمان‌های الهی داناتر هستند و آن کسی که عقلش کامل‌تر است رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است. (صفحه ۱۰)

۶۱. گزینه ۴ درست است.

بر اساس آیه ۱۶۵ سوره نساء خداوند به وسیله فرستادن انبیاء حجت و دلایل خود را بر بندگان تمام می‌کند تا بعدها نادانی خود را با نفرستادن پیامبر از جانب خدا توجیه نکنند. رسولانی [را فرستاد که] بشارت‌دهنده و بیم‌دهنده باشند تا بعد از آمدن پیامبران برای مردم در مقابل خداوند دستاویزی نباشد. (رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ لِّئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا) (صفحه ۱۱)

۶۲. گزینه ۲ درست است.

در آیه ۱۹ از سوره آل عمران می‌خوانیم:

قطعاً دین نزد خداوند اسلام است و اهل کتاب در آن راه مخالفت نیپیمودند مگر پس از آن‌که به حقانیت آن آگاه شدند. آن هم به‌دلیل رشک و حسدی که میان آن‌ها وجود داشت. (صفحه ۱۷)

۶۳. گزینه ۴ درست است.

همه پیامبران الهی مردم را به این امور (امور مشترک) فرا خوانده‌اند. به همین دلیل محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان است. در واقع همه آن‌ها یک دین آورده‌اند. با این وجود، تعالیم انبیاء در برخی احکام فرعی متناسب با زمان و سطح آگاهی مردم تفاوت‌هایی با یکدیگر داشته است. (صفحه ۱۹)

۶۴. گزینه ۳ درست است.

بخش اول سؤال در آیه ۷۸ سوره حج است: این دین آیین پدرتان ابراهیم است.

پاسخ بخش دوم بر اساس آیه ۶۷ سوره آل عمران: ابراهیم نه یهودی بود و نه مسیحی بلکه یکتاپرست (حق‌گرا) و مسلمان بود. (صفحه ۱۷)

۶۵. گزینه ۳ درست است.

(پرسش منفی است) در پاسخ به این پرسش که دلیل فرستادن پیامبران متعدد چیست می‌توان به دلایل زیر اشاره کرد:

الف - استمرار و پیوستگی در دعوت

ب - رشد تدریجی سطح فکر مردم

ج - تحریف تعلیمات پیامبر پیشین (صفحه ۱۹ و ۲۰)

۶۶. گزینه ۱ درست است.

قرآن کریم منشأ اصلی اختلافات و چند دستگی دینی را از ناحیه آن دسته از رهبران دینی می‌داند که به‌خاطر حفظ منافع دنیوی (ثروت و قدرت) پیامبر جدید را انکار کرده و منشأ اختلاف در ادیان الهی می‌شدند. (صفحه ۲۳)

۶۷. گزینه ۲ درست است.

(پرسش منفی است) عوامل ختم نبوت عبارتند از:

۱- آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی ۲- حفظ قرآن کریم از تحریف ۳- وجود امام معصوم پس از پیامبر(ص) ۴- پویایی و روزآمد بودن دین اسلام

توجه: وجود امام معصوم پس از پیامبر به معنای دسترسی همه مردم دنیا به امام نیست. (صفحه ۲۹)

۶۸. گزینه ۱ درست است.

بر اساس حدیث پیامبر اکرم(ص) یکی از وظایف پیامبران داشتن بیانی در سطح فهم و درک مردم زمان خود است:

ما پیامبران مأمور شده‌ایم که با مردم به اندازه عقل‌شان سخن بگوییم. (صفحه ۱۹)

۶۹. گزینه ۳ درست است.

گزینه ۳، حفظ قرآن کریم از تحریف: با تلاش و کوشش مسلمانان و در پرتو عنایات الهی و با اهتمامی که پیامبر(ص) در جمع‌آوری و حفظ قرآن داشت این کتاب دچار تحریف نشد و هیچ کلمه‌ای بر آن افزوده و یا از آن کم نشد. به همین جهت این کتاب نیازی به تصحیح ندارد. (صفحه ۲۹)

۷۰. گزینه ۴ درست است.

دین اسلام ویژگی‌هایی دارد که می‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای بشر در دوره‌های مختلف باشد. برخی از این ویژگی‌ها عبارتند از:

اول: توجه به نیازهای متغیر در عین توجه به نیازهای ثابت

دوم: وجود قوانین تنظیم‌کننده

(صفحه ۲۹ و ۳۰)

۷۱. گزینه ۴ درست است.

در این گزینه به موضوع نیاز به داد و ستد با دیگران از جمله نیازهای ثابت جامعه بشری اشاره شده ولی شیوه داد و ستد مربوط به نیازهای متغیر بوده و در هر زمانی تفاوت می‌کند. (صفحه ۳۰)

۷۲. گزینه ۳ درست است.

شعر جناب محمود شبستری به نکات مختلفی اشاره دارد اما در میان گزینه‌های ذکر شده، آیه مربوط به ختم نبوت به‌صورت صریح در ادبیات این شعر بیان شده است:

بر او ختم آمده پایان این راه بر او نازل شده ادعوا الی الله

(صفحه ۳۱)

۷۳. گزینه ۲ درست است.

قانون لاضرر و لاضرار فی الاسلام از جمله قوانین و مقرراتی است که اصل آن فرمایش پیامبر(ص) بوده و نمونه‌ای از قوانین تنظیم‌کننده اسلامی است. (صفحه ۳۱)

۷۴. گزینه ۴ درست است.

وجود دو یا چند دین در یک زمان نشانگر این است که پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند و این کار به معنای سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از دستورات پیامبران گذشته است. بنابراین این چنین فردی نمی‌تواند دیندار واقعی باشد. (صفحه ۳۳)

۷۵. گزینه ۱ درست است.

امروزه به جز قرآن کریم هیچ کتاب آسمانی دیگری وجود ندارد و می‌توان گفت محتوای آن به‌صورت کامل از جانب خداست. از سوی دیگر پیامبران گذشته آمدن پیامبر بعدی را بشارت می‌دادند ولی قرآن کریم پیامبر(ص) را آخرین پیامبر معرفی می‌نماید. (بر گرفته از صفحه ۳۳)

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۳ درست است.

بعد از اعتقاد به خدا مهم‌ترین اصلی که قابل طرح و بحث است این است که آیا انسان در زندگی محتاج راهنمایی از جانب خدا هست یا نه؟ این جاست که یکی دیگر از ارکان بینش دینی یعنی اصل نیاز به هدایت پیامبران مطرح می‌شود. (صفحه ۲ پیش‌گفتار)

۵۲. گزینه ۲ درست است.

کسانی که وجود خود را انکار می‌کنند دلیلی که بر این ادعای خود می‌آورند این است که چون خدا را نمی‌توان با حواس خود کشف و دریافت نمود لذا خدا وجود ندارد. (صفحه ۶)

۵۳. گزینه ۱ درست است.

حواس ما به علت مادی بودن تنها از موجودات و اشیای مادی اثر می‌پذیرند و از این رو تنها قادر به درک و دریافت اشیای مادی هستند. (صفحه ۹)

۵۴. گزینه ۴ درست است.

ما هنگامی می‌توانیم وجود چیزی را انکار کنیم که ابزار لازم برای شناسایی آن را در اختیار داشته باشیم و با آن به نبود آن چیز پی برده باشیم. (صفحه ۹)

۵۵. گزینه ۳ درست است.

حوزه تحقیق و مطالعه علوم تجربی تنها طبیعت مادی است، به همین جهت از اظهار نظر درباره بود و نبود موجودات غیر مادی ناتوان است. به عبارت دیگر موضع علوم تجربی در برابر موجودات غیر مادی موضع نمی‌دانم است. (صفحه ۱۰)

۵۶. گزینه ۱ درست است.

حال می‌توان دریافت که اگر همه رشته‌های گوناگون علوم تجربی دست به دست هم دهند باز قادر به انکار وجود خدا و وجود غیر مادی نخواهند بود. یعنی علوم گوناگون نه تنها نتوانسته‌اند وجود خدا رو روح را انکار کنند. بلکه از این پس هم نخواهند توانست چنین ادعایی کنند. (صفحه ۱۰)

۵۷. گزینه ۲ درست است.

در عصر حاضر که در عالم علم پیشرفت‌های چشم‌گیری صورت گرفت (از جمله اختراع هواپیما، درمان بیماری‌ها و...) عده‌ای به این فکر افتادند که برای فریب افراد ساده‌لوح، ادعاهای بی‌اساس و معتقادات خود را لباس علم بپوشانند تا از خوش‌نامی علم در میان مردم سوءاستفاده کنند. (صفحه ۱۰ و ۱۱)

۵۸. گزینه ۴ درست است.

یک جراح مادی می‌گوید، تا خدا را در زیر چاقوی جراحی خود احساس نکنم هرگز او را نمی‌پذیرم... (صفحه ۶)

۵۹. گزینه ۲ درست است.

پدیده چیزی است که وجودش وابسته به عوامل دیگر است به‌طوری که اگر آن عوامل نباشند یا از بین بروند، آن پدیده از بین خواهد رفت. (صفحه ۱۶)

۶۰. گزینه ۱ درست است.

از این‌رو تصور خداوند به این صورت که او را همچون یک حالت از حالت‌ها و یک صورت از صورت‌های ماده بپنداریم مثلاً ... انرژی که به‌صورت‌های گوناگون درمی‌آید تصور باطل و نادرست است. (صفحه ۱۹ و ۲۰)

۶۱. گزینه ۴ درست است.

تمام اختراعات و کشفیات علمی بر اساس همین کنجاوی و حس علت‌یابی و جستجوگری انسان صورت گرفته است. (صفحه ۱۶)

۶۲. گزینه ۲ درست است.

به هر کجای جهان که نظر می‌کنیم آثاری از وابستگی و نیازمندی به غیر را مشاهده می‌کنیم. تمام جهان طبیعت را پدیده‌ها پر کرده‌اند و اساساً جهان طبیعت چیزی جز گردهمایی پدیده‌ها نیست. (صفحه ۱۷)

۶۳. گزینه ۴ درست است.

این شعر، برای فهم بهتر این مطلب است که با پدیده‌های طبیعت بدون استثناء برای موجود شدن و پا در عرصه هستی گذاشتن نیازمند علت هستند. (صفحه ۱۸ و ۱۹)

۶۴. گزینه ۳ درست است.

با توجه به آنچه گفتیم کاملاً واضح است که خداوند به‌عنوان علت هستی‌بخش جهان، خود پدیده نیست زیرا اگر پدیده باشد جزئی از عالم پدیده‌ها خواهد بود و نه علت آن. (صفحه ۱۹)

۶۵. گزینه ۳ درست است.

بنابراین خصوصیت اصلی هر پدیده «نیاز» و «احتیاج» است. یعنی هر پدیده‌ای موجودی محتاج و نیازمند است و هر موجود نیازمندی پدیده است. (صفحه ۱۶)

۶۶. گزینه ۱ درست است.

اگر بنا به ادعای مادیون و منکرین خدا، جهان ماده و طبیعت را بدون خالق بشناسیم، معنایش این است که ماده طبیعت را بدون علت دانسته‌ایم و پرسش از علت را درباره آن رها کرده‌ایم. (صفحه ۲۰)

۶۷. گزینه ۲ درست است.

اختلاف بین خداشناسان و منکرین خدا در پذیرفتن یک موجود بی‌علت نیست اختلاف در این است که یکی طبیعت را که غرق در نیاز و احتیاج است همان موجود بی‌علت می‌داند و دیگر خداوند را. (صفحه ۲۰)

۶۸. گزینه ۱ درست است.

(پرسش منفی است و در ادامه ویژگی‌های پدیده بیان شده است). خداشناسان اظهار می‌دارند طبیعت نمی‌تواند همان موجود بی‌علت باشد چون سراسر طبیعت خصوصیات پدیده بودن نظیر حرکت، تغییر و تجزیه و ترکیب و محدودیت و غیره را دارد و هرگز نمی‌تواند بدون علت باشد. (صفحه ۲۰ و ۲۱)

۶۹. گزینه ۳ درست است.

خداشناسان اظهار می‌دارند طبیعت نمی‌تواند همان موجود بی‌علت باشد چون سراسر طبیعت خصوصیات پدیده بودن نظیر حرکت، تغییر و تجزیه و ترکیب و محدودیت و غیره را دارد و هرگز نمی‌تواند بدون علت باشد. (صفحه ۲۰ و ۲۱)

۷۰. گزینه ۴ درست است.

با این‌که انکار خداوند مسئله‌ای نادر است و به‌ندرت اتفاق می‌افتد در عین حال نیازمند بررسی است تا روشن شود که چرا همین افراد اندک از پذیرش خالق جهان شانه خالی می‌کنند و وجود خداوند را منکر می‌شوند. (صفحه ۲۴)

۷۱. گزینه ۴ درست است.

چه بسا انسان به دلایلی که به ذکر آن خواهیم پرداخت دانسته یا نادانسته از عقل و منطق فرار می‌کنند و از حق و حقیقت روی گردان می‌شوند. یکی از عوامل مهم پیروی از امیال و هوس‌ها و مقدم دانستن آن‌ها بر حقیقت است. (صفحه ۲۴)

۷۲. گزینه ۳ درست است.

هرگاه انسان‌ها به جای توجه به منافع شخصی به دنبال کشف و شناخت حقیقت بودند و به جای «خودپرستی» راه «حق‌پرستی» را در پیش می‌گرفتند دیگر چه دلیلی داشت که انسان‌ها به گروه‌های مخالف تقسیم شوند. (صفحه ۲۴)

۷۳. گزینه ۲ درست است.

پرسش منفی است. عوامل گریز انسان از عقل و انکار خداوند عبارتند از: ۱- انحرافات اخلاقی ۲- عقده‌های روانی ۳- فقر اقتصادی ۴- آموزش‌های غلط ۵- برداشت‌های نادرست (صفحه ۲۵ تا ۲۹)

۷۴. گزینه ۴ درست است.

یکی از عقده‌های روانی که سهم بزرگی در معتقدات پاره‌ای افراد در دوران جوانی دارد، عقده روانی حاصل از فقر است. چشیدن طعم تلخ فقر و رنج دائمی از آثار فقر در جامعه موجب می‌شود به‌صورت ناخودآگاه به‌طرف مکتب‌ها و ایدئولوژی‌هایی جذب

شوند که ظاهراً ادعای مبارزه با فقر دارند. (صفحه ۲۷ و ۲۸)

۷۵. گزینه ۱ درست است.

یکی از هدف‌های تعلیم و تربیت دینی تقویت مبانی فکری و از بین بردن ضعف‌هاست. ضعف و ناتوانی فکری زمینه را برای رشد ایدئولوژی‌های رنگارنگ فراهم می‌آورد و به عده‌ای فرصت طلب امکان می‌دهد تا از این راه به نواهی برسند. (صفحه ۳۰)

انگلیسی (۲)

گرامر و واژگان

۷۶. گزینه ۲ درست است.

little به معنی مقدار خیلی کم و ناکافی قبل اسم غیر قابل شمارش به کار می‌رود و معنی و مفهوم منفی در جملات دارد ولی **a little** به معنی مقدار کمی و مفهوم مثبت را بیان می‌کند. **much** به معنی مقدار زیاد است و قبل از اسم غیر قابل شمارش استفاده می‌شود.

lost of برابر با **a lot of** می‌باشد و به مقدار یا تعداد زیاد و قبل از اسم غیر قابل شمارش و قابل شمارش جمع به کار می‌رود.

۷۷. گزینه ۱ درست است.

کلمه **news** به معنی اخبار و خبر است و یک اسم غیر قابل شمارش می‌باشد. در این جمله فقط گزینه **some** درست است زیرا صفت **some** هم قبل از اسم غیر قابل شمارش و اسم قابل شمارش استفاده می‌شود. بنابراین سایر گزینه‌ها اشتباه می‌باشند. توجه کنید **lot of** نداریم ولی **a lot of** و **lost of** داریم

۷۸. گزینه ۳ درست است.

کلمه **police** به معنی افراد پلیس است و در واقع یک اسم جمع می‌باشد و فعل آن باید جمع باشد. صفت **some** در جملات منفی به کار نمی‌رود زیرا قید **seldom** یک قید تکرار منفی می‌باشد و برابر با قیده‌های منفی مثل **varely, hardly** به معنی به ندرت یا به سختی می‌باشند و خودبه‌خود جملات را منفی می‌کنند.

۷۹. گزینه ۴ درست است.

بعد از کلماتی مانند **just** و **only** برای اسم قابل شمارش **a few** و برای اسم غیر قابل شمارش از **a little** استفاده می‌شود.

۸۰. گزینه ۱ درست است.

جان به مدت ۵ سال در ایران زندگی می‌کرد. او مثل یک فارسی‌زبان بومی فارسی را به‌طور روان و سلیس صحبت می‌کند اما دانش او از دستور زبان فارسی خیلی خوب نیست.

(۲) یقیناً، به‌طور مطمئن

(۱) به‌طور روان و سلیس

(۴) به‌طور معروف و محبوب

(۳) از لحاظ اجتماعی

۸۱. گزینه ۲ درست است.

گویندگان بومی زبان‌های آفریقایی بر حسب تعداد از زیاد یعنی صدها میلیون گوینده تا کم، یعنی کمتر از ۲۰۰,۰۰۰ گوینده را در برمی‌گیرد یا متغیر است.

(۴) ترکیب کردن

(۲) متغیر بودن، در بر داشتن (۳) تصور کردن

(۱) ظاهر شدن

۸۲. گزینه ۳ درست است.

جک به‌طور واضح قادر نبود صحبت کند و با دست‌های خودش اشاره کرد که آن‌ها باید او را تنها بگذارند تا این‌که او بتواند تصمیم بگیرد به درستی کارهایش را برنامه‌ریزی کند.

(۲) نشانه، تابلو

(۱) نظم، ترتیب، دستور

(۴) انتخاب

(۳) اشاره (با فعل **make**) اشاره کردن

۸۳. گزینه ۳ درست است.

معلم می‌گوید که نمرات امتحان از کلاسی به کلاسی فرق می‌کنند. بعضی دانش‌آموزان در یک کلاس در درس زبان انگلیسی نمرات خیلی خوبی گرفتند، اما بعضی دانش‌آموزان در کلاس دیگر نمرات خیلی بدی گرفتند.

(۲) ملاقات یا برخورد کردن (۳) فرق داشتن، تفاوت داشتن (۴) مدیریت کردن

(۱) وجود داشتن

۸۴. گزینه ۴ درست است.

تعطیلی مورد علاقه من جشن سال نو است. این تعطیلی را خیلی زیاد دوست دارم، زیرا غذای خوشمزه می خورم و می توانم با دوستان خودم بیرون بروم.

(۱) خوشبخت، خوش شانس (۲) روان، سلیس (۳) کافی (۴) مورد علاقه یا دلخواه

۸۵. گزینه ۲ درست است.

A: آیا واقعاً اعتقاد دارید که زمین به دور خورشید حرکت می کند؟

B: بله، اعتقاد دارم ژ. همچنین آن (زمین) نورش را از خورشید دریافت می کند.

۸۶. گزینه ۱ درست است.

پدرش از فشار خون رنج می برد و دکتر به او گفت از غذاهای چرب دوری کند. در غیر این صورت او ممکن است در آینده نزدیک سکته قلبی بسیار بدی داشته باشد.

(۱) دوری کردن (۲) ادامه دادن
(۳) تشکیل دادن (۴) خاموش کردن وسایل برقی

۸۷. گزینه ۱ درست است.

آیا هیچ مدرک یا شواهد خوبی وجود دارد که زندگی در کره ماه وجود دارد؟
نه، فکر نمی کنم این چنین باشد.

(۱) وجود داشتن (۲) فراهم کردن (۳) آماده کردن (۴) تصور کردن

۸۸. گزینه ۴ درست است.

(۱) سطح (۲) نقش (۳) موضوع، مسئله، ماده (۴) قسمت، بخش

۸۹. گزینه ۳ درست است.

(۱) با این وجود، اگرچه (۲) اگرچه، گرچه (۳) چونکه، زیرا (۴) اگر

۹۰. گزینه ۲ درست است.

(۱) ادامه دادن (۲) تشکیل دادن (۳) بخش یا توزیع کردن (۴) مواظبت کردن

۹۱. گزینه ۴ درست است.

(۱) قبل، قبل از، نزد (۲) بعد از (۳) زیر، تحت (۴) اطراف، دورتادور

۹۲. گزینه ۴ درست است.

(۱) باعث یا سبب شدن (۲) امتناع ورزیدن، خودداری کردن
(۳) افزایش دادن، پرورش دادن (۴) دیدن (see)، دیده

۹۳. گزینه ۱ درست است.

بهترین عنوان برای متن خواهد بود.
مردم مختلف به طور متفاوت غذا می خورند.

۹۴. گزینه ۲ درست است.

دانشمندان بر این باورند که آنچه در خوردن غذا مهم است، این است که مردم بهتر است (باید) در طول یک روز انواع مختلف غذا را بخورند.

۹۵. گزینه ۱ درست است.

ایده اصلی متن این است که
مردم مختلف در سراسر دنیا به طور متفاوت غذا می خورند.

۹۶. گزینه ۳ درست است.

در بخش های مختلف دنیا، مردم غذاهای متفاوت را در زمان های متفاوت می خورند.

۹۷. گزینه ۲ درست است.

بر طبق متن، درست است که مصرف سوخت افزایش می‌یابد یا این که به هدر می‌رود زمانی که شخص با سرعت رانندگی کند.

۹۸. گزینه ۳ درست است.

یک راه برای کاهش تعداد سفرها با ماشین این است که به حمل و نقل عمومی خدمات ضروری یا لازم بدهیم.

۹۹. گزینه ۴ درست است.

نزدیک‌ترین معنی عبارت خط کشده در خط اول متن «باعث یا سبب شدن» است.

give rise to یک اصطلاح است.

(۱) سبب شدن.

۱۰۰. گزینه ۱ درست است.

پاراگراف بعدی ممکن است درباره بحث کند

- کشورهایی که بتوانند کامپیوترهای مدرن استفاده کنند تا حمل و نقل را توسعه و بهبود دهند.

ریاضی و آمار (۲)

۱۰۱. گزینه ۲ درست است.

p	q	$p \Rightarrow q$	$(p \Rightarrow q) \Rightarrow q$
T	T	T	T
T	F	F	T
F	T	T	T
F	F	T	F

فقط در حالت (ردیف) چهارم که p و q هر دو نادرست هستند ارزش گزاره مورد نظر سؤال نادرست می‌شود.

۱۰۲. گزینه ۴ درست است.

با فرض:

p = سعید به بیمارستان می‌رود و q = حمید به دانشگاه می‌رود

$$p \Rightarrow \sim q \equiv F \rightarrow P \equiv T, \sim q \equiv F \Rightarrow \begin{cases} P \equiv T \\ q \equiv T \end{cases}$$

بررسی گزینه‌ها:

نادرست $\rightarrow \sim p \Leftrightarrow q \rightarrow F \Leftrightarrow T \equiv$ گزینه (۴)

درست $\rightarrow p \wedge q \rightarrow T \wedge T \equiv$ گزینه (۱)

درست $\rightarrow \sim p \vee q \rightarrow F \vee T \equiv$ گزینه (۲)

درست $\rightarrow \sim q \Rightarrow p \rightarrow F \Rightarrow T \equiv$ گزینه (۳)

۱۰۳. گزینه ۱ درست است.

$$\left. \begin{array}{l} p = \text{سعید واکسیناسیون کرونا انجام می‌دهد} \\ q = \text{سعید به بیماری کرونا مبتلا نمی‌شود} \end{array} \right\} \Rightarrow (p \text{ شرط کافی برای } q \text{ است.}) \equiv p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q$$

سعید واکسیناسیون کرونا انجام می‌دهد و به بیماری کرونا مبتلا می‌شود. $p \wedge \sim q \xrightarrow{\text{دمورگان}} \sim (\sim p \vee q) \xrightarrow{\text{نقیض کردن}}$

۱۰۴. گزینه ۳ درست است.

گزاره شرطی فقط در حالتی نادرست است که مقدم درست و تالی نادرست باشد:

$$\underbrace{((p \Leftrightarrow q) \wedge p)}_{\text{مقدم}} \Rightarrow \underbrace{\sim p}_{\text{تالی}} \equiv F \quad \sim p = F \rightarrow p = T$$

$$T \Rightarrow F \equiv F$$

برای آنکه در مقدم، گزاره داده شده عطفی ($\wedge$) درست باشد باید $p \Leftrightarrow q$ همواره درست باشد و دو شرطی زمانی درست است که هر دو درست یا هر دو نادرست باشند. در اینجا چون p درست است پس q هم درست است.

۱۰۵. گزینه ۱ درست است.

$$(p \Rightarrow q) \vee (p \vee q) \equiv (\sim p \vee q) \wedge (p \vee q) \equiv \underbrace{(\sim p \wedge p)}_{\text{همیشه نادرست}} \vee q = F \vee q = q$$

۱۰۶. گزینه ۴ درست است.

برای پاسخ به این سؤال می‌توانید جدول ارزش گزاره‌ها را تشکیل دهید یا مطابق روش زیر با استفاده از جبر مجموعه‌ها و گزاره‌ها نتیجه را به دست آورید:

$$\text{گزاره سؤال} \equiv (p \wedge q) \vee \sim (p \vee q)$$

$$\text{دمورگان} \equiv (p \wedge q) \vee (\sim p \wedge \sim q)$$

$$\text{پخش از چپ} \equiv [(p \wedge q) \vee \sim p] \wedge [(p \wedge q) \vee \sim q]$$

$$\text{پخش از راست} \equiv \underbrace{[(\sim p \vee p) \wedge (\sim p \vee q)]}_{\text{همواره T}} \wedge \underbrace{[(\sim q \vee p) \wedge (\sim q \vee q)]}_{\text{همواره T}}$$

$$\equiv (\sim p \vee q) \wedge (\sim q \vee p)$$

$$\text{تعریف شرطی} \equiv (p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p)$$

$$\text{تعریف دو شرطی} \equiv p \Leftrightarrow q$$

۱۰۷. گزینه ۲ درست است.

$$\left. \begin{array}{l} p = \text{هوا آفتابی نیست} \\ q = \text{باران می‌بارد} \end{array} \right\}; p \Rightarrow q \xrightarrow{\text{عکس نقیض}} \sim q \Rightarrow \sim p$$

اگر باران نیارد، آنگاه هوا آفتابی است.

۱۰۸. گزینه ۴ درست است.

p	q	r	$p \Rightarrow q$	$p \Rightarrow r$	گزاره نهایی $(p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow r)$
T	T	T	T	T	T
T	T	F	T	F	F
T	F	T	F	T	F
F	T	T	T	T	T
T	F	F	F	F	F
F	T	F	T	T	T
F	F	T	T	T	T
F	F	F	T	T	T

در ۵ مورد (حالت) از ۸ مورد ممکن، ارزش گزاره نهایی درست است پس $\frac{5}{8} \times 100 = 62.5\%$

۱۰۹. گزینه ۳ درست است.

$$\sim [p \wedge (\sim p \vee q)] \wedge [\sim q \vee (p \wedge q)]$$

$$\equiv \sim [\underbrace{(p \wedge \sim p)}_F \vee (p \wedge q)] \wedge [\underbrace{(\sim q \vee p)}_T \wedge (\sim q \vee q)]$$

$$\equiv \sim (p \wedge q) \wedge (\sim q \vee p)$$

$$\equiv (\sim p \vee \sim q) \wedge (p \vee \sim q)$$

$$\equiv \sim q \vee (\sim p \wedge p) \equiv \sim q \vee F \equiv \sim q$$

۱۱۰. گزینه ۴ درست است.

$$p \wedge (\sim p \vee q) \equiv (p \wedge \sim p) \vee (p \wedge q) \equiv F \vee (p \wedge q) \equiv p \wedge q$$

۱۱۱. گزینه ۱ درست است.

$$p = \text{a فرد است} \quad \rightarrow \sim (p \Rightarrow q) \equiv \sim (\sim p \vee q) \equiv p \wedge \sim q$$

$q = \text{a+۱ زوج است}$

۱۱۲. گزینه ۲ درست است.

گزاره دو شرطی $p \Leftrightarrow q$ زمانی درست است که p و q هر دو درست یا هر دو نادرست باشند، بنابراین:

p	q	$\sim q$	$p \Rightarrow q$	$p \wedge q$	$p \vee q$	$p \wedge \sim q$
T	T	F	T	T	T	F
F	F	T	T	F	F	F

فقط در $p \wedge \sim q$ الزاماً هر دو حالت، نادرست است.

۱۱۳. گزینه ۳ درست است.

موارد «الف» و «د» و «ه» همواره درست هستند. (۳ مورد همیشه درست است) زیرا:

الف) $p \vee \sim p \rightarrow \begin{cases} T \vee F \equiv T \\ F \vee T \equiv T \end{cases}$

ب) $p \wedge \sim p \rightarrow \begin{cases} T \wedge F \equiv F \\ F \wedge T \equiv F \end{cases}$

ج) $p \Leftrightarrow \sim p \rightarrow \begin{cases} T \Leftrightarrow F \equiv F \\ F \Leftrightarrow T \equiv F \end{cases}$

د) $p \Rightarrow (p \vee \sim p) \xrightarrow{\text{طبق الف}} p \Rightarrow T \equiv T$

(چون تالی درست است، شرطی همواره درست است و ربطی به ارزش p ندارد.)

ه) $(p \wedge \sim p) \Rightarrow p \xrightarrow{\text{طبق ب}} F \Rightarrow p \equiv T$

(به انتفای مقدم، ترکیب شرطی همواره درست است.)

۱۱۴. گزینه ۱ درست است.

می دانیم $p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q$ بنابراین:

$$(p \Rightarrow \sim q) \wedge (p \Rightarrow q) \equiv (\sim p \vee \sim q) \wedge (\sim p \vee q) \equiv \sim p \vee (\underbrace{\sim q \wedge q}_{\text{همواره نادرست}}) \equiv \sim p \vee F \equiv \sim p$$

۱۱۵. گزینه ۳ درست است.

به بررسی هر یک از گزینه ها می پردازیم:

گزینه (۴): ارزش ترکیب عطفی «عدد ۵ اول و زوج است» نادرست است. بنابراین ترکیب شرطی به انتفای مقدم درست است.

گزینه (۳): مقدم درست ولی تالی که ترکیب فصلی است، نادرست می باشد بنابراین گزاره شرطی نهایی نادرست است. (جواب سؤال)

گزینه (۱): ارزش گزاره «۵۷ عددی مرکب است» درست و گزاره $۳^۳ > ۳^۲$ هم درست است بنابراین ترکیب دو شرطی همواره درست است

گزینه (۲): ارزش مقدم و تالی هر دو درست است پس ترکیب شرطی همواره درست است.

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱۶. گزینه ۴ درست است.

سبک عراقی از اوایل قرن ۷ تا اوایل قرن ۱۰ سبک غالب متون ادب فارسی بود.

۱۱۷. گزینه ۱ درست است.

در اواخر دوره مغول که حاکمیت اعراب برچیده شد زبان عربی نیز جایگاه خود را از دست داد و توجه به زبان فارسی رونق یافت.

(۲) در دوران مغول مرکزیت فرهنگی از خراسان به عراق عجم منتقل شد.

(۳) کمال الدین اسماعیل شاعر دوره خوارزمشاهیان بود نه وزیر.

(۴) در اواخر دوره مغول آخرین خلیفه عباسی المعتصم بالله از بین رفت.

۱۱۸. گزینه ۴ درست است.

تغییر مرکزیت ادبی و سیاسی از شرق (خراسان) به غرب (عراق عجم) در ایران

سایر موارد نادرست است.

۱۱۹. گزینه ۱ درست است.

شعر این دوره نرم و دلنشین است و معانی عمیق عرفانی و انسانی در آن به چشم می خورد. شاعران از حاکمیت و دربار رویگردان

شدند و قصیده جای خود را به غزل داد. شعر فارسی از مناطق شرق ایران به مناطق مرکزی یعنی ری و همدان و فارس راه یافت.

۱۲۰. گزینه ۲ درست است.

جامی در قرن نهم کتاب بهارستان را به تقلید از گلستان سعدی نوشت.

۱۲۱. گزینه ۳ درست است.

(۱) مکاتیب: نامه های مولانا

(۲) تذکره دولتشاه: ذکر احوال شاعران

(۴) تاریخ جهانگشاه: حکومت چنگیز مغول و خوارزمشاهیان و جانشینان حسن صباح

۱۲۲. گزینه ۲ درست است.

مثنوی عشاق نامه اثر فخرالدین عراقی شاعر قرن هفتم است. وی در این مثنوی به طرح مسائل عرفانی پرداخته است.

۱۲۳. گزینه ۳ درست است.

تاریخ جهانگشای جوینی درباره مغولان و حکومت آنان و ظهور چنگیز و تاریخ خوارزمشاهیان و فتح قلعه های اسماعیلیه و

حسن صباح و جانشینان اوست و درباره فتوحات اعراب مطلبی ندارد.

۱۲۴. گزینه ۴ درست است.

حافظ، خواجه کرمانی، سلمان ساوجی از غزلسرایان قرن هشتم هستند. سعدی، مولوی مربوط به قرن هفتم و جامی شاعر

قرن نهم است.

۱۲۵. گزینه ۱ درست است.

تذکره دولتشاه سمرقندی به تشویق امیرعلی شیر نوایی نوشته شده است.

۱۲۶. گزینه ۲ درست است.

تحفة الاحرار از جامی و رساله دلگشاه از عبید زاکانی و لمعات از فخرالدین عراقی است.

۱۲۷. گزینه ۴ درست است.

در قرن هشتم زبان فارسی از شبه قاره هند تا آسیای صغیر گسترش یافت.

۱۲۸. گزینه ۱ درست است.

در قرن هشتم مرکزیت ادبی در عراق عجم و خصوصاً شهر شیراز بود.

۱۲۹. گزینه ۳ درست است.

موارد ب و ج درست است.

الف) خواجه کرمانی به تقلید از پنج گنج نظامی مثنوی‌های خود را سروده است.

د) صد پند عبید زاکانی به نثر است.

۱۳۰. گزینه ۴ درست است.

کتاب المعجم در قرن ۸ با نثری ساده و عالمانه به زبان فارسی نوشته شده و مقدمه آن مصنوع است.

۱۳۱. گزینه ۱ درست است.

این شعر از ابن یمین است. وی دارای قطعات اخلاقی است.

۱۳۲. گزینه ۳ درست است.

موضوع کتاب مرصادالعباد، سیر و سلوک عارفانه است و با لمعات یکسان است.

۱۳۳. گزینه ۲ درست است.

در دوره بایسنقر میرزا نوه تیمور قرآن و شاهنامه به خط خوش و تصاویر زیبا آراسته شد.

۱۳۴. گزینه ۴ درست است.

کتاب «نفحات الانس» را جامی به شیوه «تذکرة الاولیا» و ذکر احوال عارفان نوشته است و کتاب «جمشید و خورشید» را سلمان

ساوجی به شیوه منظومه‌های نظامی سروده است.

۱۳۵. گزینه ۱ درست است.

۲) نجم دایه نویسنده قرن ۷ است و خواجه کرمانی شاعر قرن ۸ است.

۳) عراقی شاعر قرن ۷ است.

۴) حافظ شاعر قرن ۸ است.

۱۳۶. گزینه ۲ درست است.

طبقات ناصری به نثر ساده و سایر آثار پیچیده و متکلف است.

۱۳۷. گزینه ۳ درست است.

کمال‌الدین اسماعیل شاعر قرن هفتم درباره قتل عام مردم اصفهان توسط مغولان این شعر را سروده. این شاعر به دست مغولان

کشته شد.

۱۳۸. گزینه ۲ درست است.

صد پند از عبید زاکانی و مرصادالعباد از نجم‌الدین دایه و لمعات از عراقی است.

۱۳۹. گزینه ۳ درست است.

تاریخ ایران تا سال ۷۳۰ درست است.

۱۴۰. گزینه ۱ درست است.

الف و ب درست است.

ج) سعدی کتاب بوستان را در قالب مثنوی سروده است.

د) کتاب تذکرة دولتشاه شرح حال بیش از ۱۰۰ تن از شاعران ایران است.

تاریخ (۲)

۱۴۱. گزینه ۴ درست است.

مطالعه روشمند افسانه‌ها و اساطیر اقوام در دوره‌های مختلف تاریخی، خاطرات شفاهی، انواع مختلف ادبیات عامیانه اعم از ...

کمک زیادی به شناخت فرهنگ، آداب و رسوم و سنت‌های مختلف اجتماعی در دوره‌های مختلف می‌کند. (تاریخ ۲، درس ۱،

صفحه ۳)

۱۴۲. گزینه ۲ درست است.

مؤلفان تاریخ‌های عمومی، نگارش تاریخ جهان را از آفرینش عالم آغاز می‌کردند و سپس به شرح زندگی حضرت آدم و دیگر پیامبران می‌پرداختند. پس از آن تاریخ اساطیری ایران را از کیومرث آغاز و به پایان دوره ساسانیان ختم می‌کردند. (تاریخ ۲، درس ۱، صفحه ۵)

۱۴۳. گزینه ۱ درست است.

تاریخ‌های محلی یکی از گنجینه‌های مهم اطلاعات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و نظامی و جغرافیایی شهرها و مناطق ایران است. سفرنامه‌ها اطلاعات مفیدی از زندگانی اجتماعی مردم ایران ارائه می‌کنند که در دیگر منابع کمتر دیده می‌شود. (تاریخ ۲، درس ۱، صفحه ۶ و ۸)

۱۴۴. گزینه ۲ درست است.

کتاب‌های سیاست‌نامه‌ای اطلاعاتی سودمند درباره شیوه کشورداری، مناسبات حکومت و مردم و تشکیلات و نهادهای اداری، اقتصادی، نظامی و فرهنگی ارائه می‌دهند. (تاریخ ۲، درس ۱، صفحه ۱۱).

۱۴۵. گزینه ۴ درست است.

سرودن منظومه‌های حماسی و تاریخی که در ایران پیشینه دیرینه‌ای داشت، در دوره مغولان رواج و رونق بسیاری یافت. (تاریخ ۲، درس ۱، صفحه ۸)

۱۴۶. گزینه ۳ درست است.

تک‌نگاری‌های از دوره تیموریان به بعد مرسوم شد. (تاریخ ۲، درس ۱، صفحه ۷)

۱۴۷. گزینه ۳ درست است.

در مرحله سنجش اعتبار و نقد راوی، پژوهشگران و مورخان، موضوعاتی نظیر ویژگی‌های هویتی روایت‌کننده خبر، محل تولد و زندگی، گرایش فکری، مذهبی و سیاسی و جایگاه علمی او را بررسی می‌کنند. (تاریخ ۲، درس ۲، صفحه ۱۴)

۱۴۸. گزینه ۲ درست است.

نتایج تحقیقات علمی باستان‌شناسان روی محوطه بناها و آثار گوناگون تاریخی، به مورخان کمک می‌کند که اخبار و مندرجات کتاب‌های تاریخی را به دقت ارزیابی کنند. (تاریخ ۲، درس ۲، صفحه ۱۶)

۱۴۹. گزینه ۴ درست است.

تاریخ‌نگاری روایی در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر و صحابه ایشان به کار گرفته می‌شد، ولی بعد از آن برای ثبت وقایع دوران‌های بعدی نیز استفاده شد. (تاریخ ۲، درس ۲، صفحه ۱۷)

۱۵۰. گزینه ۱ درست است.

مورخ در روش تاریخ‌نگاری ترکیبی به جای ذکر همه روایات در باره یک موضوع، با مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها، یک گزارش از مجموع آنها تنظیم می‌کند. (تاریخ ۲، درس ۲، صفحه ۱۷)

جغرافیا (۲)

۱۵۱. گزینه ۳ درست است.

ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن یا وحدت‌یابی است. توجه داشته باشید در هر ناحیه لازم است ویژگی‌های عناصر طبیعی مانند آب و هوای گرم و خشک با عناصر انسانی آن مانند نوع سکونتگاه‌ها با سقف گنبدی یا فعالیت‌های پرورش شتر تجانس داشته باشد. و نمی‌توان یک ناحیه جغرافیایی را ناحیه‌ای صرفاً همگون از ویژگی‌های طبیعی یا انسانی تصور نمود.

۱۵۲. گزینه ۳ درست است.

جغرافی‌دان‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه (به عنوان مثال ناحیه بارشی)، یک یا چند معیار را به کار می‌گیرند. آنها با توجه به این معیارها، حدود یا مرزهای ناحیه را روی نقشه ترسیم کرده و نواحی بارشی مختلف را نمایش می‌دهند.

۱۵۳. گزینه ۲ درست است.

انسان‌ها در محیط‌های طبیعی تغییراتی به وجود می‌آورند. آنها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند و در نتیجه، نواحی مختلفی را پدید می‌آورند یا نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند. شیوه زندگی بازارهای شناور در پایتخت تایلند نمونه‌ای از این تغییرات است.

۱۵۴. گزینه ۱ درست است.

عبارت اول به تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها در تغییر محیط و تبدیل محیط طبیعی به یک محیط جغرافیایی همراه با استفاده سودجویانه یا حفاظتی ... اشاره می‌کند و عبارت دوم به تحمیل و اثرگذاری ویژگی‌های محیط طبیعی به نوع عملکرد و فعالیت انسان‌ها پرداخته است.

۱۵۵. گزینه ۳ درست است.

به‌طور کلی زمانی که محیط طبیعی شکل فعالیت انسان‌ها را تحت تاثیر قرار دهد می‌توان گفت نواحی به فعالیت انسان‌ها شکل می‌دهند. به‌عنوان مثال استفاده از صفحات خورشیدی در نواحی بیابانی و گرم و خشک با روزهای آفتابی زیاد امکان‌پذیر و مناسب است و بهترین شیوه برای تولید برق محسوب می‌شود. اما همین اقدامات در نواحی مرطوب یا کوهستانی نمی‌تواند چندان مناسب باشد.

۱۵۶. گزینه ۴ درست است.

هر ناحیه جغرافیایی دارای کانون یا مرکزی است که بیشترین عوامل وحدت و همگونی در آن، وجود دارند. معمولاً هرچه از کانون یک ناحیه جغرافیایی دور می‌شویم و به‌طرف مرزهای آن حرکت می‌کنیم، به‌تدریج (نه به‌طور کامل) از عوامل همگونی آن ناحیه، کاسته می‌شود و سرانجام، این عوامل ناپدید می‌گردند.

۱۵۷. گزینه ۱ درست است.

در تصویر مورد نظر هر ناحیه می‌تواند مربوط به یک فعالیت صنعتی باشد که در کانون خود بیشترین تمرکز کارخانجات را دارد و در مرزهای ناحیه کمترین فعالیت مشاهده می‌شود. به‌عنوان مثال اگر ناحیه صنعتی شماره ۱ مربوط به فعالیت تولید سرامیک باشد، بنابراین این نوع فعالیت در کانون شماره ۱ در بیشترین حد خود قرار دارد و هرچه از کانون به سمت مرزهای ناحیه شماره ۱ حرکت کنیم، فعالیت و تمرکز کارخانجات کاهش می‌یابد و در نواحی دیگر این نوع فعالیت به‌طور معمول ناپدید می‌شود.

۱۵۸. گزینه ۴ درست است.

ساوان‌ها چه از نوع متراکم (به دلیل نزدیک‌تر بودن به جنگل‌های بارانی استوایی) و پراکنده (به دلیل نزدیک‌تر بودن به صحرای بزرگ آفریقا) یک ناحیه انتقالی بین جنگل‌های بارانی استوایی در منطقه استوا یا حاره‌ای تا صحرای بزرگ آفریقا در منطقه جنب حاره‌ای است. به همین دلیل برخی ویژگی‌های جنگل‌های بارانی استوایی و صحرای بزرگ آفریقا در آن مشاهده می‌شود. به عنوان مثال در زیست بوم ساوان پراکنده، تابستانی بارانی (جنگل‌های بارانی استوایی در همه سال بارانی است) و زمستانی خشک (صحرای بزرگ آفریقا نیز در همه سال خشک است)

۱۵۹. گزینه ۲ درست است.

به‌طور کلی تعیین مرزهای دقیق نواحی دشوار است. در این میان ناحیه‌بندی در نواحی انسانی مانند نواحی زبانی و قومی، فرهنگی، مذهبی، سیاسی بین دو کشور ... به دلیل پیچیدگی فعالیت‌های انسانی و مهاجرت انسانی دشوارتر از تعیین مرز بین نواحی طبیعی مانند نواحی آب و هوا، ناهموازی، خاک، زیست‌بوم‌ها و ... است.

۱۶۰. گزینه ۳ درست است.

گاه یک ناحیه بخشی از یک روستا، یک شهر یا استان یا یک کشور است و گاه چند کشور و قاره را در بر می‌گیرد و مقیاس جهانی دارد. بنابراین از وسعت‌های بسیار مختلفی تشکیل می‌شود. حال این ناحیه می‌تواند طبیعی مانند یک زیست‌بوم باشد که در قاره‌ای مختلف پراکنده شده است و یا انسانی مانند یک زبان باشد که متکلمین آن در چندین قاره (مانند زبان عربی) یا در یک محدوده خیلی کوچک (مانند زبان‌های محلی) باشد.

جامعه‌شناسی (۲)

۱۶۱. گزینه ۳ درست است.

هر فرهنگی در عمیق‌ترین لایه‌های خود به بنیادی‌ترین پرسش‌های بشر پاسخ می‌دهد. این پرسش‌ها و پاسخ‌های بنیادی، همان عقاید اساسی یا تصاویر بنیادی هر فرهنگ را از انسان و جهان می‌سازند و به مثابه روح یا شالوده آن فرهنگ عمل می‌کنند.

۱۶۲. گزینه ۲ درست است.

از نگاه قرآن، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست. کسانی که بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند (دیدگاه اول)، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند.

۱۶۳. گزینه ۲ درست است.

بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها باز می‌گردد.

۱۶۴. گزینه ۱ درست است.

فرهنگی که عقاید و ارزش‌های مربوط به قوم و منطقه خاصی است، نگاه سلطه‌جویانه به فرهنگ‌های دیگری ندارد و از مرزهای خود عبور نمی‌کند، ظرفیت جهانی شدن را ندارد.

۱۶۵. گزینه ۴ درست است.

ابیات مطرح شده، به عقاید و ارزش‌های فرهنگ جهانی که باید عقاید و ارزش‌های مشترک انسانی باشند، اشاره می‌کند؛ که به آن ارزش‌های عام و جهان شمول می‌گویند.

۱۶۶. گزینه ۳ درست است.

فعال ← منفعل: رویکرد جبرگرا و غیر مسئول، انسان‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند نه فعال و مانع تحقق عقاید می‌شوند.

۱۶۷. گزینه ۴ درست است.

بر اساس دیدگاه قرآن کریم، جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.

۱۶۸. گزینه ۳ درست است.

الف - فردی ب - فردی ج - اجتماعی د - اجتماعی ه - اجتماعی

۱۶۹. گزینه ۴ درست است.

دیدگاه گروه دوم در ارتباط با تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی: این گروه جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند. در این دیدگاه جهان ذهنی و فردی افراد، تابع فرهنگ آن‌هاست و جهان تکوینی، ماده خامی برای دخل و تصرف فرهنگ‌ها و جوامع مختلف است. در این دیدگاه جهان ذهنی و جهان تکوینی، اهمیت و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

۱۷۰. گزینه ۱ درست است.

تشریح موارد نادرست:

(ب) در دیدگاه دوم، جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.

(ج) هر سه جهان در دیدگاه سوم مهم و در تعامل با یکدیگرند.

(د) در نگاه قرآنی بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌شود.

۱۷۱. گزینه ۳ درست است.

وقتی فردی درباره موضوعی خاص می‌اندیشد (مانند تصور مریم از پدرش)، تا زمانی که اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان نکند، در محدوده جهان فردی و ذهنی خود قرار دارد.

«به نمایش گذاشتن نقاشی توسط یک کودک، مرتبط با ورود اندیشه فردی به حوزه فرهنگ است و نشان‌دهنده ارتباط جهان ذهنی و جهان فرهنگی است. «بیدار ماندن مادر بر بستر فرزند مریض خود»، در واقع مهر ورزیدن است که باعث ورود از جهان

فردی به جهان فرهنگی می‌شود و نشان‌دهنده ارتباط جهان ذهنی و فرهنگی است. «غرق در فکر شدن یک دانش‌آموز در کلاس درس»، نشان‌دهنده جهان ذهنی و فردی اوست.

۱۷۲. گزینه ۴ درست است.

فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد همان فرهنگ حق است. فرهنگی که سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.

۱۷۳. گزینه ۱ درست است.

فرهنگ حق: ج) عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد. سرمایه‌داری: پ) به خدمت گرفتن کشورهای پیرامون و حاشیه صهیونیسم: الف) آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند. استکبار: ب) دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند.

۱۷۴. گزینه ۱ درست است.

حقیقت - عدالت و قسط - تعهد و مسئولیت - حریت و آزادی

۱۷۵. گزینه ۴ درست است.

فرهنگی که نتواند به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت. فرهنگی که به حقیقتی قائل نباشد نمی‌تواند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشد و نمی‌تواند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کند.

فلسفه

۱۷۶. گزینه ۱ درست است.

انسان گاهی در زندگی روزانه خود به پرسش‌های بنیادین می‌پردازد. تفکر واسطه رسیدن انسان به معلومات است. تفکر فلسفی و فلسفه، هر دو تفکر در حوزه فطرت ثانی هستند.

۱۷۷. گزینه ۳ درست است.

انسان در زندگی روزمره خود گاه و بی‌گاه، با سوال‌های خاصی که بنیادی هستند روبه‌رو می‌شود. فیلسوف کسی است که برای یافتن پاسخ‌های قانون‌مند به پرسش‌های بنیادین تلاش می‌کند.

۱۷۸. گزینه ۲ درست است.

محتوای گزینه‌های دیگر همگی متعلق به حوزه فطرت اول است.

۱۷۹. گزینه ۳ درست است.

تلاش‌های بشر برای پاسخ قانون‌مند به پرسش‌های فلسفی موجب ظهور دانشی به نام فلسفه شده است.

۱۸۰. گزینه ۴ درست است.

پرسش از جایگاه انسان در زندگی و معنای آزادی به حوزه فطرت ثانی مرتبط است، یعنی سوالی بنیادین است. اما تفکر درباره ادامه تحصیل در دانشگاه به حوزه فطرت اول مربوط است.

۱۸۱. گزینه ۱ درست است.

معنای اولیه سوفیست: دانشمند / معنای امروزی سوفیست: مغالطه‌کار

معنای اولیه فلسفه: دوستداری دانایی / معنای امروزی فلسفه: دانش

۱۸۲. گزینه ۳ درست است.

معنای امروزی فیلسوف یا همان فیلسوفوس، دانشمند است. معنای امروزی سفسطه، مغالطه‌کاری است.

۱۸۳. گزینه ۲ درست است.

فلسفه به جهت موضوع با ریاضیات متفاوت است.

سقراط، قطعاً به علت تواضع و فروتنی و شاید به خاطر هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها، خود را فیلسوفوس نامید.

اگر کسی به تفکر فلسفی دست یابد، از تفکر در حوزه فطرت اول بی‌نیاز نمی‌شود.

۱۸۴. گزینه ۴ درست است.

محتوای این گزینه هر دو غیر فلسفی هستند، ولی محتوای سایر گزینه‌ها همگی فلسفی هستند و به حوزه فطرت ثانی تعلق دارند.

۱۸۵. گزینه ۲ درست است.

این مسئله در حوزه مسائل دین و احکام دینی است و به حوزه فلسفه تعلق ندارد.

۱۸۶. گزینه ۴ درست است.

فلسفه، عهده‌دار پاسخ قانون‌مند به پرسش‌های بنیادین درباره انسان و هستی و جهان است، نه بررسی پرسش‌هایی که در علوم گوناگون مطرح است. آنچه به موضوعات فلسفی وحدت می بخشد، مسائل بنیادین است نه استفاده از روش تفکر و تعقل چون ریاضیات نیز از این روش استفاده می‌کند.

۱۸۷. گزینه ۱ درست است.

فلسفه درباره یک موجود خاص بحث نمی‌کند بلکه، به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد.

۱۸۸. گزینه ۳ درست است.

فلسفه‌های مضاف، قوانین بنیادی معرفت‌شناسی و هستی‌شناسی را به محدوده‌های خاصی منتقل می‌کنند.

۱۸۹. گزینه ۴ درست است.

دیدگاه فرد در حوزه هستی‌شناسی در بردارنده پیام خاصی برای فلسفه‌های مضاف است. دیدگاه فرد در فلسفه‌های مضاف نیز در علوم تاثیرگذار است.

۱۹۰. گزینه ۱ درست است.

کسانی که به اصالت جامعه اعتقاد دارند برای فرد، نقش و هویت مستقل قائل نیستند و در سیاست به سوسیالیسم معتقدند که تامین‌کننده منافع جامعه است. این که انسان ذاتاً به زندگی اجتماعی گرایش دارد در حوزه فلسفه علوم اجتماعی است.

روان‌شناسی

۱۹۱. گزینه ۱ درست است.

وقتی از مبدأ به سوی مقصد در حال حرکت هستیم، جریان رسیدن به هدف را فرایند می‌گویند

۱۹۲. گزینه ۴ درست است.

دانشمندان در روش علمی به یافته‌های خود بیش از حد اطمینان می‌کنند به‌طوری‌که موضع آنها در برابر منابع کسب شناخت باید به صورت «می‌دانم» باشد، درحالی‌که می‌گویند «نیست» که این بیانگر اعتماد افراطی بر یافته‌ها و از موانع تصمیم‌گیری است.

۱۹۳. گزینه ۳ درست است.

شناخت پایه = حافظه → ادراک → توجه / به انواع تفکر شناخت عالی می‌گویند. حل مسئله و تصمیم‌گیری عالی‌ترین مرتبه شناخت هستند.

۱۹۴. گزینه ۱ درست است.

از لحاظ واژه‌شناسی علمی، متغیر مستقل را علت و متغیر وابسته را معلول می‌گویند.

۱۹۵. گزینه ۲ درست است.

در انتهای صورت سوال گفته شده است که می‌خواهد مشارکت جمعی را به صورت دقیق اندازه‌گیری کند، مشارکت جمعی چیزی نیست که بتوان از طریق مصاحبه و پرسش نامه اندازه‌گیری کرد؛ بلکه باید از طریق مشاهده باشد. نکته دیگر نیز دقیق بودن آن است که مربوط به مشاهده است.

۱۹۶. گزینه ۴ درست است.

صورت سؤال از ما می‌خواهد تا فرضیه‌ای را که به لحاظ علمی خردمندانه است مشخص کنیم. اولین نکته‌ای که باید به آن توجه کنیم این است که فرضیه حتماً به صورت جمله خبری است و سایر انواع جمله از جمله جملات پرسشی را در بر

نمی‌گیرد. با توجه به این نکته گزینه ۳ به دلیل این که جمله‌ای پرسشی است اصلاً عنوان فرضیه بر آن صدق نمی‌کند. از سوی دیگر گزینه‌های ۲ و ۱ هم فاقد وصف خردمندانه هستند.

۱۹۷. گزینه ۳ درست است.

حل مسئله و تصمیم‌گیری مبتنی بر پردازش مفهومی، کارآمدتر از تصمیم‌گیری مبتنی بر پردازش ادراکی است. ویژگی اصلی شیوه شهودی، شخصی بودن است. در اوایل قرن ۲۰، اکثر روانشناسان روانشناسی را مطالعه زندگی روانی، ذهن و هوشیاری می‌دانستند.

۱۹۸. گزینه ۳ درست است.

- شیوه‌های مبتنی بر سیر و سلوک و روش‌های شهودی: این روش مبتنی بر درک درونی است. روش‌هایی که عرفا برای کسب شناخت دارند، در این مقوله قرار دارد. شعر یادشده در قسمت «الف» از مولانا می‌باشد و نگاهی عرفانی و شهودی به پرسش‌های مطرح در صورت سؤال دارد.

- استناد به نظر صاحب‌نظران و مقام صلاحیت‌دار: منظور از «صاحب‌نظران»، افراد متخصص و باتجربه است. اندیشمندان اسلامی برای کسب شناخت به آیات الهی، سیره نبوی و تعالیم بزرگان دین مراجعه می‌کنند؛ مانند مراجعه به آیه‌ای از قرآن کریم در قسمت «ب».

۱۹۹. گزینه ۲ درست است.

جامع‌ترین تعریف روان‌شناسی به عقیده اکثر روانشناسان عبارت است از: «علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی»؛ به هر نوع فعالیت مورد مشاهده جاندار، رفتار می‌گویند. مطالعه رفتار محدود به انسان نیست؛ بلکه همه موجودات زنده را شامل می‌شود.

۲۰۰. گزینه ۱ درست است.

روش مشاهده همراه با ثبت دقیق و به دور از پیش‌داوری شخصی است؛ اما از محدودیت‌های آن، عدم کنترل آزمایشگر بر روی رفتار است.

۲۰۱. گزینه ۳ درست است.

پاسخ علمی به پرسش‌های مطرح شده در گزینه‌های ۱، ۲، ۴ در قلمرو علم روان‌شناسی می‌گنجد. اما پاسخ به پرسش مطرح شده در گزینه ۳ مربوط به علم روان‌شناسی نیست. زیرا اختلالات خودایمنی (مانند بیماری دیابت و التهابات مفصلی) در حیطه مطالعاتی این علم نمی‌باشند. (البته تا آنجایی که با مسائل روان‌شناختی تداخل نداشته باشند).

۲۰۲. گزینه ۳ درست است.

الف) تبیین (چون به بیان چرایی پدیده طلاق اشاره دارد)، ب) پیش‌بینی، ج) توصیف (چون به بیان چیستی پدیده طلاق اشاره دارد). مهم‌ترین علت دشواری توصیف و تبیین پدیده‌های روان‌شناختی این است که پدیده‌های روان‌شناختی تحت تأثیر علت‌های متعددی هستند.

۲۰۳. گزینه ۲ درست است.

جامع‌ترین تعریف روان‌شناسی به دو مفهوم تأکید دارد: ۱- رفتار ۲- فرایندهای ذهنی یا همان شناخت.

الف ← احساس سرخوردگی به فرایند ذهنی یا شناخت مرتبط است.

ب ← فعالیت کردن و ورزش کردن به رفتار اشاره دارد.

ج ← از قضاوت رفتارهای محرمانه صحبت شده که چون قضاوت در این مورد یک امر ذهنی است پس به شناخت باز می‌گردد.

۲۰۴. گزینه ۱ درست است.

دو نوع پردازش داریم: ادراکی و مفهومی. پردازش ادراکی صرفاً بر ویژگی‌های حسی، مانند اندازه و شکل ظاهری محرک تکیه دارند اما در پردازش مفهومی به مفهوم می‌رسند و سعی می‌کنند که به ویژگی‌های مشترک محرک‌های مختلف دست یابند. عبارت دوم و چهارم به پردازش ادراکی اشاره دارند.

۲۰۵. گزینه ۴ درست است.

«آزمون‌ها» ابزاری برای کمّی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی هستند. وقتی نتوانیم موضوعی را به‌طور مستقیم بپرسیم «از مصاحبه بدون ساختار یا بدون نظام» استفاده می‌کنیم. در همه‌پرسی‌ها (فران‌دوم‌ها) معمولاً از مصاحبه ساختاریافته استفاده می‌کنند.